

Konjunktivitt (infeksiøs)

1. Hensikt

Korrekt håndtering og hindre videre smittespredning.

2. Ansvar

Alle ansatte.

3. Generelt

Akutt, infeksiøs konjunktivitt (øyekatarr) er en betennelsestilstand i øyets bindehinne (konjunktiva) som varer mindre enn 3-4 uker. Øyekatarr rammer ikke selve øyet, og er ingen fare for synet. Infeksiøs konjunktivitt kan skyldes bakterier eller virus. Klinisk kan det være vanskelig å skille de to.

Bakterielle konjunktivitter:

De vanligste årsakene til akutt, bakteriell konjunktivitt er *Staphylococcus aureus* (gule stafylokokker), *Haemophilus influenzae* og *Streptococcus pneumoniae*.

Virale konjunktivitter:

Vanligst årsak til viral konjunktivitt er ulike serotyper av adenovirus.

Smittemåte og smitteførende periode:

Kontaktsmitte med direkte kontakt med øyeseeret fra en smittet eller indirekte kontakt gjennom forurensette fingre, øyeinstrumenter, øyekosmetika eller håndklær. Adenovirus kan overføres gjennom forurenset vann og bruk av dårlig klorinert svømmebasseng.

Inkubasjonstid:

Ved bakteriell konjunktivitt vanligvis 1-2 døgn, ved adenoviral konjunktivitt 5-14 dager.

Symptomer og forløp:

- Bakteriell konjunktivitt: Fremmedlegemefølelse, kløe, sekresjon og rubor. Sekresjonen blir rask purulent med sammenklustering av øyelokkene om morgenen. Det andre øyet affiseres vanligvis i løpet av et par dager. Ved infeksjon med *Haemophilus influenzae* ofte også andre symptomer som feber og tegn på luftveisinfeksjon.
- Viral konjunktivitt: Rubor, oftest klar tåreflod. Svie og ubehag mer uttalt enn bakteriell infeksjon. Sløret syn kan forekomme. Ofte andre symptomer som forkjølelse.

Konjunktivitt vil nesten alltid spontanhelbredes i løpet av 1-2 uker. Komplikasjoner er sjeldne, men kan føre til keratitt.

Diagnostikk:

Ved de fleste tilfeller av konjunktivitt er bakteriologisk undersøkelse ikke indisert.

Forebyggende tiltak:

God hygiene og unngå felles bruk av håndklær og øyesminke.

4. Fremgangsmåte

4.1 Tiltak

- Basale smittevernrutiner.
- Bruk hansker ved drypping av øynene.
- Samme øyedråper eller øyesalve skal ikke brukes til flere.
- Dersom dråpene oppbevares i felles kjøleskap, legges de i en ren pose i kjøleskapet.
- God håndhygiene hos pasient og ansatte.
- Pasienter er lite smitteførende etter få dagers behandling.

4.2 Behandling

Rengjøring og vask av øynene med rent vann flere ganger. Ved mistanke om bakteriell konjunktivitt lokal-behandling. Bruk av dråper om dagen og salve om natten er et godt alternativ. Begge øynene behandles til et par dager etter at rødheten er forsvunnet. Dersom ingen respons etter 4 døgn, anbefales skifte til annet preparat.

Ved mistanke om viral konjunktivitt er behandling vanligvis ikke indisert.

Kontaktlinser skal ikke brukes under behandlingen

5. Referanser

- [Folkehelseinstituttet, Smittevernhåndboka: Konjunktivitt, infeksjøs - håndbok for helsepersonell \(2020\)](#)